Om FO-Århus' debatpulje 2005

- *at gøre væsentlige emner til samtalestof*

Frit Oplysningsforbund

Debat og demokrati som drivkraft

Om FO-Århus' debatpulje 2005

- at gøre væsentlige emner til samtalestof

Frit Oplysningsforbund i Århus

Rapport vedr.
Folkeoplysningslovens debatpulje 2005

Udgivet af Frit Oplysningsforbund i Århus (FO-Århus)
Guldsmedgade 25
8100 Århus C
Tlf. 86 12 60 00
www.fo-aarhus.dk

1. udg. 1. opl. 2006

Redaktion:
Torben Dreier, skoleleder, ansv.
Inge Madsen, chefsekretær
Lone Jørgensen, journalistisk medarbejder

Lay-out: Kirsten Hauge, www.fehirden.dk

Oplag: 500 stk.
Tryk: GP Grafisk Proces
ISBN: 87-986254-9-7

Frit Oplysningsforbund blev på landsplan grundlagt i 1952 af medlemmer af Det radikale Venstre. Oplysningsforbundets formål er at udbrede debatskabende samfundsoplysning.
Pr. 1. januar 2004 fusionerede Frit Oplysningsforbund på landsplan med Dansk Husflid og har hermed ændret navn til oplysningsforbundet NETOP. Frit Oplysningsforbund i Århus hedder dog stadig FO-Århus.

Århus Kommunes fritids- og idrætspolitik fra 2005 taler om 6 værdier, som vi i FO-Århus via vores debatpulje prøver at leve op til. Her har vi ganske kort prøvet at ridse eksempler på aktiviteter op inden for disse værdier. I selve rapporten kan der læses mere udførligt om de enkelte aktiviteter og arrangementer.

Samvær og forpligtende fællesskaber

– også i kulturmødet mellem danskere og nydanskere.
I samarbejde med Opgang 2 har vi arrangeret debatter om deres teaterstykke Deadline og vi har haft en temadag om traumatiserede flygtninge i samarbejde med Rehabiliteringscenter for Flygtninge. Desuden er der dannet et forpligtende fællesskab for haveejere, nemlig Snegleforeningen, der kæmper mod dræbersneglene. Også Gellerup Kulturuge var en vigtig ingrediens i kulturmødet i Vestbyen under Urban-programmet: Bydel i Bevægelse. Med disse aktiviteter og f.eks. de nedenfor nævnte debatmøder på Gellerup Bibliotek har vi forsøgt at leve op til kommunens ønske om at folkeoplysningen kan bidrage til integrationsprocessen ved at forhøje andelen af deltagere med indvandrerbaggrund.

Rummelighed

– svage grupper.
Det er vores håb at være med til at fjerne klientgørelsen af de handicappede, og i stedet vise at de er kreative og bidragende mennesker, der oven i købet har overskud til at deltage i dagens debat. I samarbejde med Billedspor har vi afholdt debat omkring forestillingen "Du ser så sær ud i den slåbrok", opført af sindslidende. Samtidig deltog vi i Kulturnatten med debat og konfrontation med "skæve" eksistenser i skikkelse af "De Splittergale" og "Karavanas".

Demokrati og indflydelse

– medborger-skab (især børn og unge).
For FO-Århus har borgerinddragelse altid være et nøgleord ligesom det er for kommunen. Vi prøver gennem alle vores aktiviteter at tilskynde til aktivt medborgerskab og i år har vi f.eks. haft et samarbejde med SystemDanmarc, som for unge lavede et action-fremtids-rollespil centreret om frustration og afmagt i et fremtidens Danmark, hvor demokratiet måske har spillet fallit. Og sammen med Gellerup Bibliotek er der afholdt 2 debatmøder med ministre, der møder indvandrere.

Foto: Fra „System Danmark" af Michel Winckler-Krogh

Uddannelse og udvikling

– ny viden og nye færdigheder.
De grønne guider har udviklet direkte undervisningsmateriale til skoleklasser og vi har løbende gennem året haft en række kundskabsformidlende foredrag, som f.eks. ”Dokumentar på TV – forfladigelse eller fornyelse?”, ”Hvad er støj?”, ”Affaldssortering”, ”Om Hitzb-ut-Tahrir”.

Aktiv deltagelse og oplevelse

– herunder specielt aktiviteter for børn, unge og familier.
Især de grønne guiders arbejde opfylder denne kategori med deres undervisningsprojekter om pindsvin, vandforbrug og stære, samt mostdag og optimistjollemesterskab. Også familiens teenagere tages under behandling i vores debatdage: ”Hjælp vi har en teenager i huset”. Vi forsøger til den slags aktiviteter at benytte allerede eksisterende kommunale rammer, f.eks. skoler og idrætsanlæg. Med hensyn til folkesundheden i kommunen har vi bidraget med en række debatoplæg fra kendte personer omkring temaerne Livsglæde og Sportsglæde ligesom vi har haft enkeltforedrag om f.eks. ”Fedtforskrækkelse” og ”Gigt og kost”.

Tværgående samarbejde

- på tværs af institutioner og organisations-former.
Også i år har vi samarbejdet med en lang række organisationer, f.eks. Pensionisternes Samvirke, Danmarks Journalisthøjskole, Musikhuset, sognegårde, Marselisborg Centret, Atletion, teatre, Kivik, Social Sikring, Kulturklubben i HUSET, Århus Festuge, Århus Stiftstidende m.fl.

For FO-Århus er debatpulje-aktiviteterne en kærkommen mulighed for at være med til at skabe selvaktivering og engagement for alle under fleksible rammer og former. Vi prøver hermed at gøre vores til at Århus bliver Danmarks mest aktive fritids- og idrætsby, som er en af hovedmålsætningerne i kommunens Fritids- og idrætspolitik, og samtidig være med til at udvikle byens kulturprofil, hvor finkultur og folkekultur går hånd i hånd.

FO-Århus arbejder for de idealer, FN står for:

- At være og fremstå som en tolerant organisation
- At udvikle mellemfolkeligt arbejde
- At bidrage til folkeoplysning i andre lande
- At udvikle og forbedre aktiviteter, der støtter flygtninge og indvandrere
- At udvikle og forbedre aktiviteter, der kompenserer for udsatte gruppers manglende uddannelse eller deltagelse i samfundslivet.

Ilter, intelligent og inspireret

Emnerne er utallige og mulighederne mange med FO-Århus' Debatpulje.

Med temaer som demokrati, livsglæde, sundhed, kultur, rejser og debatskabende byvandring er der mulighed for at blive inspireret både til handling lokalt og udsyn internationalt. Med en række indsigtsfulde oplægsholdere lykkedes det ikke bare at formidle dialog og diskussion, men også engagement, fællesskab og handlekraft.

Jeg ser med stor forventning frem til det kommende års debat.

Laura Hay
Medlem af Århus Byråd og kulturordfører (V)

FO-Århus har hjemmesiden www.fo-aarhus.dk

Her kan der hentes oplysninger om det store udbud af kursusvirksomhed, der bl.a. også omfatter Daghøjskolen Gimle og FO-Århus' blad „Nicolai“.
Bladet udgives i et ønske om at fastholde en kommunikation mellem nuværende og tidligere kursister og FO-Århus.

De grønne guider i Århus

Frit Oplysningsforbund i Århus har pr. 1. jan. 2003 overtaget administrationen af de grønne guider i Århus. Efter regeringens nedlæggelse af grøn guide-ordningen i 2002 har Århus Kommune påtaget sig 80% af udgifterne til de 3 grønne guider i Århus og FO-Århus stiller underskuds-garanti fra sin debatpulje for de sidste 20%.
En grøn guide er en lokal miljøvejleder, som skal få os til at tænke og handle mere miljøvenligt. De grønne guider arbejder for en bæredygtig udvikling i lokalområdet. Bæredygtigt betyder, at den måde, vi lever på i dag, ikke må forringe livsbetingelserne for kommende generationer.
De mange grøn guide-projekter er ikke ens, og vægtningen af opgaver og målgrupper varierer. Men fælles for alle grønne guider er, at de arbejder med handlingsorienteret folkeoplysning. I Århus arbejder flere af de grønne guider tæt sammen med kommunens forskellige afdelinger i forbindelse med konkrete miljøopgaver. F.eks. arbejdede guiderne i 2005 med følgende opgaver:

Mag. 1. afd. (Børn- og ungeafdelingen):
Vand-kampagne for daginstitutioner
Mag. 2. afd. (Naturforvaltningen):
Stikort og Hold rent dag
Mag. 3. afd. (Social og sundhed):
Lokalcentre
Mag. 4. afd. (Skoleforvaltningen):
Projekt Stæretårn, Optimistjoller, Projekt Pindsvin
Mag. 5. afd. (Århus Kommunale Værker):
Undervisningsmaterialer, Vandkampagne i Tranbjerg

Lokalcentre

Flaskeindsamlingsordning fra Vejlby Lokalcenter blev udvidet til Vikærgården, Sønderskovhus og Hjortshøj lokalcenter, så private nu kan aflevere deres tomme vinflasker. For hver standard vinflaske man afleverer, går der ca. 30 øre til beboerarbejdet på lokalcentrene.

Pressemeddelelse

Vejlby 3. oktober 2005

Lav most af egne æbler

Lørdag den 15. oktober er der traditionen tro ”Store Mostdag” i Risskov. Arrangementet afholdes på Risskov Bibliotek, Fortebakken 1, kl. 12.30 - 16.00, hvor man kan presse most af egne æbler. Det er gratis at deltage i arrangementet, blot skal man huske æbler eller pærer, samt flasker eller kartoner til hjemtransporten. 10 kg saftige æbler kan give 4-7 liter most, og derhjemme kan mosten gemmes i fryseren, hvis man altså kan lade være med at drikke den.

Der er lagt op til en aktiv eftermiddag med oplevelser og opgaver til hele familien, når æblerne skal vaskes, kværnes og presses samt ikke mindst, når der skal smages på den gyldne råmost.
Der er både en hyggelig hånddreven mostmaskine og et mere effektivt motoriseret mosteri til rådighed.

Arrangementet er et samarbejde mellem Grøn Guide Århus Nord og Risskov Bibliotek.

For yderligere oplysninger kontakt:
Grøn Guide Århus Nord Erik Stryhn Rasmussen, tlf. 40 18 64 42

Med venlig hilsen

Erik Stryhn Rasmussen
Grøn Guide Århus Nord

Mostarrangementer

Den traditionelle ”Store Mostdag” blev afholdt i efterårsferien på Risskov Bibliotek i et godt samarbejde med Risskov Bibliotek omkring PR og hjemmeside. Næste år vil biblioteket åbne en cafe på dagen til de ventende gæster. Fællesrådet i Vejlby-Risskov har sponseret en ny effektiv mostpresse. Der har været en del udlån af mosteriet til foreninger, daginstitutioner mv. Der er udsendt PR til alle daginstitutioner i Århus via Børn- og Ungeafdelingen.

Verdens bedste vand

Vandkampagnen for de århusianske daginstitutioner

De grønne guider har udarbejdet materialet ”Verdens bedste vand” som sætter fokus på drikkevand. Hovedbudskabet er, at vand er det bedste vi kan slukke tørsten med, og at vi i Danmark er privilegeret med noget af verdens bedste grundvand. Materialet til ”Verdens bedste vand” består af:

1) Folder til børn i daginstitutioner (3-6 år). Folderens midtersider er en tegning med forskellige vandaktiviteter, som børnene kan farvelægge.

2) Folder til personalet i daginstitutionerne med forslag til en række andre vand-aktiviteter.

3) Hjemmeside med yderligere oplysninger og ideer til vandaktiviteter.

Materialer er udsendt elektronisk til daginstitutionerne i Århus maj-juni: en meget effektivt og prisbillig kampagne i en periode hvor Børn- og Ungeafdelingen netop sætter fokus på temaet krop og bevægelse i de nye læseplaner. Materialet er udarbejdet i samarbejde med Børn- og Ungeafdelingen og Århus Kommunale Værker (ÅKV).

Vandkampagne

I samarbejde med ÅKV arrangerede Grøn Guide Århus Syd i foråret 2005 kampagnen ”Gør Tranbjerg til et sprøjtefrit område”. Kampagnen fokuserede på børn og børnefamilier og der blev samarbejdet med de to skoler og spejderorganisationerne i lokalområdet samt den lokale aftenskole og Lionsclub.

Kampagnen marts-april 2005 kulminerede lørdag d. 30. april hvor der var åbent hus på Østerbyværket fra kl.14-18. Hver time var der rundvisning med fuldt hus. På pladsen foran vandværket havde de to spejderorganisationer sørget for alle former for vandunderholdning. Der blev opstillet et stæretårn på vandværkets græsareal. Folk kunne medbringe deres gamle hakkejern og få skiftet bladet ud gratis. Der var mulighed for billigt at bygge sin egen fuglekasse og alle fremmødte kunne deltage i lodtrækning om et fuglefoderhus og børn kunne deltage i konkurrence ved at svare på spørgsmål om vand og få en sikker gevinst (mini radio) med ÅKV´s logo. På vandværket var udstillet de to skolers værker om vand, som var lavet af de forskellige klasser i løbet af april måned. Den efterfølgende måned var materialer fra skolerne udstillet på Tranbjerg bibliotek.

Projekt Pindsvin

Med pindsvinet som eksempel er der sat fokus på dyrelivet i nærområdet og derigennem viden om samspil mellem mennesker, natur og miljø. Den viden, som unge i dag har om dyr, stammer ofte fra fjernsynet og naturfilm fra eksotiske områder. Der er fremstillet 25 materialekasser med inspirerende undervisningsmaterialer, som distribueres via amtcentre for undervisning i hele landet. Desuden er der oprettet en hjemmeside (www.nathist.dk/projektpindsvin) med viden, undervisningsoplæg og vejledning i feltforsøg på forskellige folkeskoleniveauer. På hjemmesiden kan man finde videoklip af pindsvin, et nyhedsbrev og kortlægningsfunktion så eleverne kan kortlægge pindsvin og snegle i deres nærområde. Via hjemmesiden kan børn og unge komme i dialog med en pindsvinekyndig på Naturhistorisk Museum.

Grønt fingeraftryk

Kontorgrossisten Remmer, Skovlunde på Sjælland og frisørsalonen Haarfein, Jægergårdsgade, Århus fik i 2005 Grønt Fingeraftryk. 15 virksomheder (primært i Århus) har nu fået mærket, primært butikker og kontorer. Der er arbejdet for at gøre Grønt Fingeraftryk til en del af OVE (Organisationen for Vedvarende Energi) og Energi- og miljøkontorernes nye energispareindsats under den nye ”Energitjenesten”.

Projekt stæretårn

Fra Friluftsrådet, Miljøministeriet og Undervisningsministeriet er der bevilliget i alt 130.000 kr. til projektet. Stæretårnene giver bolig til stæren, som er en af de danske fugle-arter der gennem de sidste 20 år har haft størst tilbagegang. Bestanden er fra 1976-96 halveret. Stærens foretrukne fødeemne mens den har unger i maj-juni er stankelbenslarver, som netop i den periode er et problem i mange græsplæner og på boldbaner. En enkelt stærefamilie kan på en enkelt sæson æde op mod 22.000 stankelbens-larver, så stæren er en billig og effektiv metode til bekæmpelse af stankelbens-larverne, som man på den måde kan undgå at sprøjte imod.

I forbindelse med projektet er der i det sydlige Århus opsat omkring 50 stæretårne hos grundejerforeninger, institutioner og ved boldbaner. Der er lavet et undervisningsmateriale til 4-6 klassetrin, som er tilgængeligt på nettet på www.alt-om-okologi.dk/staeren og det er blevet distribueret i trykt kopivenlig form til alle folkeskoler i Århus Kommune.

I løbet af efteråret 2005 skete der en opfølgning af stæreprojektet, med tilbagemelding på hvor mange stærekasser der var beboet i den første sæson.

Vandre- og cykelkort

Stikort over alternative vandre- og cykelruter omkring Vejlby-Risskov, Skæring-Egå og Lystrup blev udgivet 27/4. Kortet viser 11 naturskønne vandre- og cykelruter i områderne og en beskrivelse af naturen og historierne omkring ruterne. Desuden er der vist busholde-pladser, P-pladser og de almindelige cykelstier som fører ud til naturstierne.

Hold rent dag

Første lørdag i april er der tradition for "Hold rent dag i Århus Syd". Den foregår som et samarbejde mellem Fællesrådene i Århus Syd, Grøn Guide og Naturforvaltningen. Naturforvaltningen stiller sække til rådighed og afhenter det indsamlede affald om mandagen efter arrangementet.
I 2005 i Beder-Malling var også spejderorganisationen (Erik den Røde) og FDF'erne med i arrangementet. I forbindelse med "Hold rent dagen" er der også to skoler (Tranbjerg og Skåde skole) der arrangerer Hold rent dag sammen med eleverne om fredagen.

Undervisningsopgaver

Affaldsundervisning for Århus Kommunale Værker: 3 lektioners undervisningstilbud til 4-5-6 klassetrin, som sætter fokus på hverdagens affald, mængder, behandlingsmetoder, miljøproblemer og sorteringsmetoder. Der medbringes affaldsspande med udvalgt affald, diverse sorteringsbokse, forbrændingsslagger og andet materiale som bruges til at skabe en konkret og handlingsorienteret undervisning. Forud for undervisningen havde eleverne arbejdet med affaldstemaet inspireret af et udsendt kompendium med undervisningsoplæg.
Guiderne har også fået til opgave at stå for indretning af det nye undervisningslokale på Affaldscenter Århus i Lisbjerg (forbrændingsanlægget).

Undervisning i vild mad med ramsløg. Skolekøkkenundervisning på Jellebakkeskolens forsamlingshus i samarbejde med energirådgiver Lisbet S. Rasmussen.

Miljøvenligt danmarksmesterskab for optimistjoller i Egå

Som et samarbejde mellem Dansk Sejlunion og Egå sejlklub og Grøn Guide blev der ved afviklingen af Danmarksmesterskabet i Egå for Optimistjoller, Zoom 8 joller og 405 joller juni/juli 2005 tænkt i miljøvenlige baner. Det betød dels at maden til arrangementet var stort set økologisk, og der var for stævnedeltagernes familier arrangeret tur til lokal økologisk gård. Der var fokus på vandspareforanstaltninger og affaldssortering og affaldsminimering. Grønt Fingeraftryk var også inddraget, og de tiltag der blev gjort, vil kunne have betydning for klubbens fremtidige driftsomkostninger og forhåbentlig også påvirke så andre tilsvarende stævner i fremtiden får et miljøvenligt tilsnit.

Snegleforening

D. 7. juni 2005 blev Dansk Snegleforening dannet på initiativ fra de grønne guider i Århus og har allerede over 100 medlemmer. Den ønsker at oprette en hjemmeside for snegleplagede haveejere, hvor haveejerne dels kan udveksle deres erfaringer med andre, dels hente informationer om forskellige sneglearter og den sidst nye viden om bekæmpelse af iberisk skovsnegl samt kort, hvor haveejerne kan indtaste deres snegleobservationer.
Snegleforeningen har i 2005 været noget af en mediestormer og er bl.a. omtalt i masser af artikler i Århus Stiftstidende.

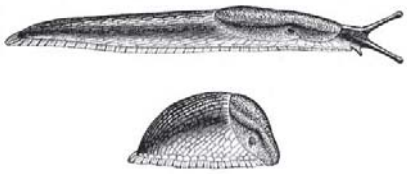

Deadline
- teater om integration
I samarbejde med Opgang 2.

Stykket blev også støttet af Kulturministeriets Kunstråd, Århus Kommunes Kunstråd, LO-fagbevægelsen og Odense Kommunes kultur- og socialudvalg.

Der var bl.a. opførelse af Deadline på Gellerupscenen i dagene 23.-29. aug. i samarbejde med Klubberne i Gellerup v/ Anders Glahn og Urban-projektet v/Sonja Mikkelsen: 5 forestillinger for 8.-10. klasser og deres lærere samt 2 aftenopførelser for klubber, foreninger, familier m.v. Debatterne efter forestillingerne var primært henlagt til Gellerupscenens foyer, hvor Pia Marcussen diskuterede stykkets tilblivelse og relevans med et veloplagt publikum. I Studenterhuset var det Morten Østergaard, der var ordfører i debatten, hvor viceskoleinspektør Yasser fra Raadmandsgades Skole i København deltog i debat med Anders Glahn og borgmester Loise Gade.
Stykket er desuden blevet opført et utal af steder, f.eks. Studenterhuset i Århus, Peter Sabro Seminariet, Testrup Højskole, Vollsmose Bibliotek, Århus Kommunes Sprogcenter, Hjørring Seminarium, SSP i Århus, Vestre Fængsel.
Stykkets formål er at bane vej for samtale og skabe debat om den måde, vi ser de fremmede og os selv på. Stykket handler om integration, fordomme, etik, menneskelige værdier og om køns- og kultursammenstød i dagens multikulturelle Danmark. Forestillingen

stiller skarpt på de dilemmaer, en fængslet ung mand befinder sig i. Ikke mindst i de valg, han faktisk har foretaget og som flere gange har ført ham tilbage på den kriminelle løbebane. Omdrejningspunktet er mødet mellem en kvindelig journalist og den fængslede mand. Deres to vidt forskellige tilgange til livet og deres familier stilles op over for hinanden. Samtidig præsenteres publikum rent visuelt for journalistens formidling af den fængsledes historie. Afsættet til historien er hentet fra den virkelige verden. Emnet er superaktuelt: de fremmede er blevet en slags outsidere, passive medborgere, som vi ikke kan finde ud af at anvende til noget.

Fotos: Connie Utsen

Forfatter og instruktør: Pia Marcussen. Rollerne spilles af Chadi Abdul Karim og Helle Halsboe.
Forestillingen har fået megen medieomtale, f.eks. Århus Stiftstidende den 24. febr. 2006, hvor borgmester Nicolai Wammen blev inviteret til at se den.

Åbent kulturmøde

- i samarbejde med Kulturklubben i HUSET i Århus.

I dagene 7. og 8. april 2005 blev Århus og en række århusianske kulturinstitioner besøgt af en bred kreds af norske kulturfolk fra en række kommuner i Norge. Det var foreningen Norsk Kulturforbund - NOKU - www.noku.no - der valgte at bruge Århus som udgangspunkt for en studietur til inspiration for udviklingen af deres hjemlige kulturpolitik. I den forbindelse arrangerede KULTURKLUBBEN et åbent møde mellem nordmændene og alle interesserede århusianske kulturfolk for en gensidig inspiration omkring KULTURBREVET - 10 bud for kulturen - et fælles fremadrettet oplæg om kulturpolitikkens rolle i samfundet, hvor der kort og visionsrigt argumenteres for vigtigheden af satsningen på kulturen i samfundet.

www.kulturbrevet.no

Den hængende have

Debatfilm om miljø i byen med udgangspunkt i den hængende have i baggården hos FO-Århus. En have konstrueret i 1. sals højde med plads til parkerede biler nedenunder. Ca. 100 kvm rigtig have med græsplæne, blomsterbede, krydderurter, løgblomster, solcelledrevet springvand, kompostbeholder og genanvendelse af regnvandet.

Gellerup Kulturuge

Foredrags- og debatarrangement 9. juni i samarbejde med Kivik og Urbanprogrammet Bydel i Bevægelse.

Hvilke fælles værdier har vi for vores liv i Vestbyen? Hvad er god opførsel? Hvilken plads skal religionen have i det offentlige rum? Hvordan spiller demokrati og religion sammen? Kan religion være en ressource i hverdagen? Personlige livsberetninger om religionens og demokratiets rolle i hverdagen fra borgere i Vestbyen med henholdsvis kristen, muslimsk og ikke-tro som udgangspunkt. Arrangementet sætter fokus på demokrati og religion og større indbyrdes kendskab og forståelse.

Sted: Tousgårdsladen, Edwin Rahrs Vej 6B.

Oplægsholdere: centerleder for KIVIK Peter Fischer-Nielsen, stud. mag. Louise Lassen, URBAN-leder Sonja Mikkelsen og professor Mehdi Mozaffari.

Deltagerne fik mulighed for at skrive sig på en mail-liste og er siden blevet informeret om lignende arrangementer.

DramaRama Festival

- i samarbejde med Teater Katapult den 28. maj kl. 14.30

Som en del af DramaRama-festivalen afholdtes debatmøde med 3 nordiske trumfkort: Jokum Rohde fra Danmark, Jesper Halle fra Norge og Kristina Lugn fra Sverige. Udgangspunktet for dem alle tre var: fascinationen af menneskets uudgrundelige sind. På trods af åbenlyse forskelle er der måske mere, vi har til fælles end det, der skiller. Dramatikerne besvarede spørgsmål, der vedrører deres særlige stil, deres enorme engagement i mennesker, deres trang til at skrive og den indre nødvendighed, der synes at drive dem. Om hvad der inspirerer dem og hvilke tendenser og strømninger i tiden, de bider mærke i.

Livsglæde og Sportsglæde

- samarbejde med Århus Stiftstidende og Musikhuset Aarhus.

De tre parter har i foråret sammen arrangeret en række debatforedrag med kendte, især århusianske personer fulde af livsglæde, f.eks. Ejvind Nielsen, Thorkild Simonsen, Ole Helmig og Jytte Abildstrøm. Århus Stiftstidende har bragt optakts-artikler og efterfølgende omtale af arrangementerne og Musikhuset Aarhus har lagt lokaler til.

Livsglæde-arrangementerne i foråret var en bragende succes (se deltagerantal i listen over enkeltstående arrangementer)

I efteråret var temaet Sport: Begge sider af medaljen, og her lagde Morten Frost, Anja Andersen, Sepp Piontek, John Stampe og Erik Weie Rasmussen op til debat. Også her strømmede folk til.

Århus Festuge

Tema: EN EVENTYRLIG REJSE: Dans verden, Syng verden, Smag verden, Fortæl verden. Bl. a. med Troels Kløvedal, Freya Hvaste og Vigga Bro.

Hjælp vi har en teenager i huset!

Gratis debatarrangementer for forældre på N. Kochs Skole, Skt. Knuds Skole og i Folkeoplysningens Hus v/ cand. mag. i samfundsfag og psykologi & jubelterapeut Jens Winther.

Kursusindhold: Fra barn til ung til voksen - Teenagerens psykiske udvikling herunder dannelse af identitet - Den sociale udvikling, kammeratskabsgruppen - Den seksuelle udvikling.

Udpluk af debatarrangementer i 2005

Seniorfrivillighedstræf: Sundhed på en bred måde

17.-18. sept. Musikhuset Aarhus: Seniordans, musik, åben filmfestival, sundhedsbutik, modeshow, folkedans og foredrag:
Stig Nørregård holdt foredrag om Osvald Helmuth "Rundt om Andrésen". Karin Flensborg fortalte "5 lystige fortællinger om kvinder der har ødelagt livsglæden". Et foredrag om sundhed på en bred og fornøjelig måde – helbredende morskab. Lene Mathiesen + pianist gav gospelkoncert. Nis Boesdal holdt foredrag om "Den gode Åhushistorie". Hans Magnussen lavede et syng-med-arrangement om den 3. alder.

Debatskabende byvandring

Vanddragen, Rytterstatuen og Adam i damesko. Historien om udsmykningen af byrummet.
Byhistoriker Lars Holleufer fortalte om, hvorfor Hans Broge står på Tietgens Plads, hvorfor Dalgas, som opdyrkede heden, skuer ud over Århus-bugten og hvorfor Peter Sabroe, der omkom ved en jernbaneulykke, står foran Østbanegården? Under enevælden var det kongen, der tog initiativ til udsmykning af det offentlige rum, senere var det byens borgere – de store købmænd og industriherrer i 1800-årenes Århus, som stod for den gode smag. Efter udviklingen af det lokale demokrati er udsmykningen af det offentlige rum mere og mere blevet til under medvirken af de folkevalgte byrådspolitikere – det seneste eksempel er den stærkt omdiskuterede Vanddrage på Store Torv - men er udsmykning af byens rum overhovedet en demokratisk proces? Byens offentlige rum er en del af vores fælles omgivelser, og noget vi alle har et forhold til.

Demokrati og borgerinddragelse gennem udviklingsorienteret indsats

- i samarbejde med Gellerup Bibliotek blev arrangeret en række debatmøder.

Som led i Århus Kommunes Bibiliotekers integrationsindsats prøver man at fremme etniske folks muligheder i samfundet, at udbrede den demokratiske tankegang og vise vejen til danske værdier og normer. En af disse værdier er den korte vej mellem de folkevalgte og borgerne, som er karakteristisk for Danmark samt det at blive hørt og have mulighed for at give sin mening tilkende uden at blive forfulgt for sine synspunkter. Ministrenes deltagelse som politisk valgte var en klar demonstration af disse værdier og desuden vil dette gøre mange mennesker i det lokale område glade, da nøglen til integration er anerkendelse og respekt.
Nøgleordene for debatmøderne var: Uddannelse, arbejdsmarked, familien, skab dit eget liv og tag ansvar for eget liv, netværk og netværksdannelse, religion, kultur, normer og værdier og foreningsliv.

Ministrene sad sammen med en række ressourcestærke etniske folk i et panel, som bestod af folk, der har beskæftiget sig med dagens debatemne samt interesserede og engagerede borgere/ildsjæle i det lokale område.

1. Debatmøde: Etniske kvinder og isolation; 26. sept. Paneldeltagere: Integrationsministeren: Rikke Hviilshøj, Iman Yacob fra Libanon, Medine Karaman fra Tyrkiet, Hawa Hirsi Hussein fra Somalia. Ordstyrer: Mina Harding Iranzad, dansk/iraner. Dette arrangement blev omtalt i TV2 Østjylland kl. 22.30 samme aften.

2. Debatmøde: Frivilligt socialt arbejde og etniske minoriteter; 21. nov. Paneldeltagere: Socialminister og minister for ligestilling: Eva Kjer Hansen, Afif Aballah fra Libanon, Gülümser Yidirim fra Tyrkiet, Mustafa Jama fra Somalia. Ordstyrer: Mina Harding Iranzad dansk/iraner.

Kulturnat 14. okt.

”En skæv aften”

Rådhushallen slog dørene op og man kunne opleve en række kreative mennesker, der på trods af deres fysiske eller psykiske handicaps har taget livet ved hornene. Med musik, teater og gøgl nedbrød de grænser og pirkede til fordomme:

Tor er spastiker og har lavet sin egen cd: Livet. Han har selv skrevet alle sangene og synger dem også. De meget personlige tekster sprudler af poetisk liv fra sort humor og selvironi til romantik og underfundighed. Mellem numrene underholdt Tor med historier fra en hverdag med ustyrlige bevægelser og kørestol - og luften var tung af sort selvironi. Skepsis blev undervejs forvandlet til glæde og imødekommenhed, og Tor modtog både latterbrøl og mange klapsalver.

Teater Billedspor præsenterede: ”Du ser så sær ud i den slåbrok” (*se mere på næste side*).

”De Splittergale” optrådte som et gadeorkester med gårdsang, cirkusmusik, gøgl og sigøjnerviser. Der blev spillet på alt fra savblad, rumstérstang og harmonika til kaffekander, skraldeposer og muslinge-bh. Publikum tog de mange forskellige typer til sig og var overraskede over hvor meget medlemmerne af gruppen faktisk kunne, trods deres forskellige psykiske handicaps.

”Karavanas” skæve karakterer satte gang i barrierenedbrydningen hos publikum. F.eks. promenerede tre personer med Downs syndrom rundt iført flot festtøj, mens de henvendte sig til og flirtede med publikum, som var tydeligt overraskede, men undervejs i showet vendte overraskelsen og måske medlidenheden eller forargelsen til respekt.

”Rejser og hverdag” – debataften på ARoS

3 forfattere: Thøger Jensen, Hanne Hedetoft og Troels Kløvedal læste højt, fortalte og debatterede deres baggrund for enten at bruge hverdagen eller en rejse som ramme for deres historier. Hvad er det, der fascinerer dem ved enten eventyret i rejselivet eller gentagelserne og de nære ting i hverdagen? Hvorfor er det ofte mænd, der bruger rejselivet som ramme for deres historier, og kvinder, der beskriver hverdagen og de små mere trivielle gøremål? Ind imellem oplæggene var der dans og musik.

Konferencier: Johanne Luise Boesdal

Arrangeret i samarbejde med KulturNat Århus, Litteraturen på Scenen og Johanne Luise Boesdal.

Fantasiskoven og skovfolket

Natløb med miljøtema ved Stadionsøerne for børn i alle aldre, arrangeret i samarbejde med Grøn Guide, Århus Midtby og Idrætsdaghøjskolen. I Fantasiskoven er skovfolket ved at forberede sig på Det store Slag. Deres skov er nemlig i fare for at blive overtaget af folk fra Den grå Mark, der vil asfaltere det hele. Alle steder, hvor markfolket kommer frem, bliver skovfolk og sumpfolk jaget i landflygtighed eller taget til fange. Kun én ting kan redde verden fra at blive en stor grå mark: at finde Skovfeens Have.

Fotos: Poul Nielsen

Udpluk af debatarrangementer i 2005

Du ser så sær ud i den slåbrok
Teater Billedspor præsenterede deres nyeste forestilling: ”Du ser så sær ud i den slåbrok” den 23. nov. i Teatersalen på Kragelund. En ufattelig, ubegribelig og uhåndterlig farce om fiaskoer, grim hoste, vanvittig smag for cykler, løgne og personer der vil giftes med sig selv…

I det musiske arbejde ligger store muligheder for at skabe sig selv, skabe sit eget liv. Via teater, musik, sang og billedkunst finder mennesker med psykiske og sociale problemer nye tilgange til livet og træder ud af skyggen. Men hvorfor fylder det musiske ikke langt mere i psykiatrien?
Hvad med skånejobs som musiker, skuespiller eller billedkunstner?
Har psykiatrien berøringsangst over for vildskaben?
Hvorfor er der så få kunstnere og kulturfolk ansat i psykiatrien?
Der var åben mikrofon efter forestillingerne.

Den 11. dec. 2005 var der et indslag på TV2 Østjylland om Billedspor.

Traumatiserede Flygtninge
- Psykiske følger af krig og tortur
Temaeftermiddage i samarbejde med Social Sikring i Århus Kommune i Folkeoplysningens Hus.
Oplægsholdere: Jan Frandsen, fysioterapeut og Annemarie Gottlieb centerchef & cand. psych. fra RehabiliteringsCenter for Flygtninge (RCF):

Temaer til debat:
Tab og traumer: Traumernes betydning, Symptomer og diagnostik.
Sekundær traumatisering: Belastninger i familierne, Børnenes tab og traumer, Hvad sker der med børnene og de unge?
Fysiske problemer: Skader efter tortur, Psykosomatiske reaktioner, Kronisk stress.
Interkulturel kompetence: Hvordan møder vi de mange forskellige nationaliteter? og Hvordan påvirkes vi selv af mødet med flygtningene?

(Opbygning af „sektor 8“ på toftegårds plads. Ca 1. uge før arrangementets start)

SystemDanmarc

System Danmarc er et samfundskritisk action-rollespil, sat i København år 2043. Rollespillet er centreret om frustration og afmagt i et fremtidens Danmark, hvor demokratiet har spillet fallit. System Danmarc giver mulighed for at få en personlig og fysisk oplevelse af en fremtid, hvor borgernes rettigheder er ikke-eksisterende og ingen stiller spørgsmålstegn ved hvorfor...

Ved at bruge rollespil fik deltagerne en sjov og spændende oplevelse, der inspirerer til stillingtagen i deres hverdag. Rollespillet var underholdende og actionfyldt samtidigt med, at omverdenen (både den på forhånd skabte historie og de andre deltageres handlinger) satte begrænsninger og muligheder for deltagerens demokratiske råderum. Arrangementets overordnede formål var at sætte fokus på mange af de problemstillinger, demokratiet står over for i dag, både nationalt og internationalt. Unge fik at se, at deres deltagelse i det lokale også er politik, og at demokrati ikke er kedeligt, men selve fundamentet for deres tilværelse.

Det var målet at skabe debat om 3 ting:
1) Fokus på unge og demokrati
2) Ung til ung
3) Rollespil som medie

Før arrangementet var der 2 dages workshop den 3.-4. sept., hvor SystemDanmarc i samarbejde med de jyske deltagere skabte deres fælles hold og hver deltagers rolle. Workshop er en svensk metode til at få deltagerne til at vænne sig til hinanden og tage rollerne mere seriøst, så de forhåbentlig gør det samme med budskabet.

http://www.systemdanmarc.dk og http://www.rollespil.dk

Foto: Michel Winckler-Krogh

Enkeltstående arrangementer med støtte fra FO-Århus' debatpulje 2005

Dato	Sted/Samarbejdspartner	Foredragsholder	Emne	Antal delt.
2. febr.	Seniordaghøjskolen	Michael Taarnby Jensen	Den nye terrorisme	49
7. febr.	Atletion/Idrætssamvirket	Henrik Højlund Larsen	Hvad er støj og demonstration af støj	70
23. febr.	Seniordaghøjskolen	Peter Thyssen	Affaldssortering	31
28. febr.	FO-Århus' aftenskoleklub	P.C. Overgård	H.C. Andersen	6
1. marts	Marselisborg Centret	Arne Schumann	Hvis dit liv var en film, gad du så se den?	51
8. marts	Trige Sognegård	Ole Jensen	Gud og Grosbøll	15
15. marts	Seniordaghøjskolen	Peter Thyssen	Affaldssortering	28
15. marts	FO-Århus' eget program	Henrik Rosendahl Kristensen	Glem alt om fedtforskrækkelse	10
30. marts	Seniordaghøjskolen	Kirstine Sinclair	Om Hitzb-ut-Tahrir	56
31. marts	Pensionisternes Samvirke	Hans Bischoff	Ældrebyrden - Fup eller Fakta	80
5. april	Musikhuset Aarhus	Christian Foged	Livsglæde	150
6. april	Musikhuset Aarhus	Ole Helmig	Livsglæde	400
13. april	Musikhuset Aarhus	Thorkild Simonsen	Livsglæde	250
19. april	Musikhuset Aarhus	Ejvind Nielsen	Livsglæde	400
23. april	Musikhuset Aarhus	Ida Oxholm	Livsglæde	400
27. april	Musikhuset Aarhus	Jytte Abildstrøm	Livsglæde	700
13. juni	Danmarks Journalisthøjskole, i samarb. med DOClab.	Steen Jensen, Hans Henrik Laier, John Carlsen	Dokumentar på tv – forfladigelse eller fornyelse?	70
29. juni	Lokalcenter Abildgården	Flemming Knudsen	Højskolesangbogen	32
28. aug.	Musikhuset Aarhus	Troels Kløvedal	Eventyrlige rejser	235
29. aug.	Musikhuset Aarhus	Freya Hvaste	Fortælling om rejser - for børn ifølge med deres bedsteforældre	75
29. aug.	Musikhuset Aarhus	Vigga Bro	En eventyrlig rejse	80
11. sep.	Musikhuset Aarhus	Morten Frost	Begge sider af medaljen	150
16. sep.	Musikhuset Aarhus	John Stampe	Begge sider af medaljen	100
30. sept.	Seniordaghøjskolen	Rabih Azad-Ahmad	Er Gellerup en etnisk ghetto?	20
3. okt.	Musikhuset Aarhus	Sepp Piontek	Begge sider af medaljen	110
12. okt.	Musikhuset Aarhus	Erik Veje Rasmussen	Begge sider af medaljen	150
12. okt.	FO-Århus' eget program	Søren Ventegodt	Hvad er livskvalitet?	98
24. okt.	FO-Århus' eget program	Carsten og Joan Vagn Hansen	Sang, sundhed og livsglæde	70
25. okt.	AO Pensionistforening	Niels Erik Eskildsen	Højskolesangbogen	32
28. okt.	Seniordaghøjskolen	Niels Malmros	At kende sandheden	30
14. nov.	Seniordaghøjskolen	Niels Erik Eskildsen	Højskolesangbogen	33
15. nov.	FO-Århus' eget program	Dorthe Knudsen	Ledproblemer, gigt og kost	70
22. nov.	Rehabiliteringscenter for Torturramte Flygtninge + Århus Kommune	Kursus og debat	Om flygtninge og tortur	45
22. nov.	Lokalcenter Koltgården	Niels Erik Eskildsen	Højskolesangbogen	31
28. nov.	Seniordaghøjskole	Flemming Knudsen	Højskolesangbogen	36
30. nov.	Rehabiliteringscenter for Torturramte Flygtninge + Århus Kommune	Kursus og debat	Om flygtninge og tortur	60
11. dec.	Musikhuset Aarhus	Anja Andersen	Begge sider af medaljen	400
I alt				4.623

Større arrangementer med støtte fra FO-Århus' debatpulje 2005

Projektnavn/Samarbejdspartner	Arrangementstype/Medvirkende	Indhold	Antal delt.
Grønne Guider i Århus Århus Kommunes Magistrater	Sussie Pagh, Århus Midtby. Ida Binow Poulsen og Birte Buhl, Århus Syd. Erik Stryhn Rasmussen, Århus Nord	Diverse "grønne" aktiviteter i lokalområderne	Ca. 5.000
Hjælp - vi har en teenager i huset Diverse skoler i Århus	Kurser med debatoplæg af Jens Winther	Teenageres psykiske, sociale og seksuelle udvikling	96
"Deadline" Opgang 2	Debatteater med bl.a. Chadi Abdul Karim og Helle Halsboe	Integration, fordomme, etik, menneskelige værdier, køns- og kultursammenstød i dagens multikulturelle Danmark	14.660
Åbent Kulturmøde Kulturklubben i HUSET	Konference med deltagelse af norske kulturfolk	Kulturpolitikkens rolle i samfundet	17
Den hængende Have Grøn Guide og Gimles filmlinje	DVD-film lavet af Sune Liltorp	Filmisk beskrivelse af hvordan den hængende have blev til fra første spadestik til sidste blomsterløg.	0
DramaRama Festival Teater Katapult	Debatmøde med dramatikerne Jokum Rohde, Jesper Halle og Kristina Lugn	Inspiration, tendenser, strømninger og stil i tidens teater	18
Gellerup Kulturuge Kivik og Urbanprogrammet	Foredrags- og debatarrangement: Louise Lassen m.fl.	Om den fælles hverdag i Vestbyen	50
Senior Frivillighedstræf Mag. 3. afd.	Debat. Nis Boesdal m.fl.	Sundhed på en bred måde	7.000
Verdensbilleder Guldsmedgadeforeningen	Events i Guldsmedgade: debat, udstilling, konkurrencer, filmproduktion m.m.	Tema: H.C. Andersen	1.000
Århus Festuge Folkeoplysningssamvirket	Foredrag, m.m. Vigga Bro, Morten Østergaard, Troels Kløvedal, grønne guider m.m.fl.	Temaet var "En eventyrlig rejse" (inspireret af H.C. Andersen)	4.000
Demokrati og borgerinddragelse gennem udviklingsorienterede indsats. Århus Kommunes Biblioteker, Gellerup Bibliotek	En række debatmøder med bl.a. integrations- og socialministrene som oplægsholdere	Om etniske kvinder og isolation, etniske unge, frivilligt socialt arbejde og etniske minoriteter, kultur, værdier og normer, realkompetencer og arbejdsmarkedet	230
SystemDanmarc	Action-fremtids-rollespil	København år 2043	1.150
Kulturnat: Århus Rådhus, kunstmuseet ARoS, Grøn Guide og Idrætsdaghøjskolen	Optræden, gøgl, debat og natløb med bl.a. Billedspor, De Splittergale, Karavana, Troels Kløvedal	Grotesk, absurd, poetisk og visuel optræden, der ønsker at konfrontere virkeligheden og udfordre fordomme, ligegyldighed og uvidenhed	850
Byvandring	Debatskabende byvandring v/Lars Holleuffer	Bl.a. om statuer, skulpturer og springvand i Århus midtby	100
Traumatiserede Flygtninge RCF og Social Sikring, Århus Kommune	Temaeftermiddage med oplæg af Jan Frandsen og Annemarie Gottlieb	Psykiske følger af krig og tortur	100
Du ser så sær ud i den slåbrok Billedspor	Teaterforestilling opført af mennesker med psykiske og sociale problemer	En uhåndterlig og grotesk farce med efterfølgende debat mellem skuespillere og publikum	200
Rapport	Trykning		500
I alt			34.971

Uffe Elbæk fra Århus Byråd (Det Radikale Venstre) har udtalt følgende om FO-Århus' arbejde med debatpuljemidlerne under Folkeoplysningsloven:

”Hvad der imponerer mig, i den måde FO-Århus har forvaltet debat-puljen, er bredden i arrangementerne. Lige fra debatarrangementer sammen med Opgang 2 over kunstgruppen Billedspor, der arbejder med sindslidende, til action-fremtids-rollespil om Danmarks fremtid. Det er virkelig imponerende.

Fordi der bliver eksperimenteret med både form og indhold. Alt sammen med det formål at understøtte og udfordre den levende dialog. Og dermed både forsvare og udvide den demokratiske kultur i Danmark. Det er altså godt gået!"